

Előfizetési ár

helyben, házhoz hordva:	
Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyedévre	3 kor.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 kor.
Negyedévre	4 kor.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen minden nap
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.

A lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgot a szerkesztőség és
kiadóhivatalba intézendők.

A szerkesztésért felelős: **Hollósy János.** Telefonszám: 141. Laptulajdonos: a Nyomdarészvénytársaság.

A mi erősségünk.

Az európai világ most két nagy táborra oszlik. Középső Európa a Vikingek regés vizeitől az Adria hullámcsapásait álló Karstokig áll a világot rengető, soha nem látott emberáradatok egymásra rontott, tajtékot fuvó, mérget lehelő áradatai között. Áll és ezt az állást biztosítja azok a népeknek létükért való fegyverbe szállása, akik ezen a legendás földön immár a nemzeti lét biztonságáért, az emberi szabadságért folytatott véres önvédelmi harcait annyi dicsőséggel vívták s kik között közepén áll a magyarok kis nemzetének nagy, mondhatjuk, amint mindig, úgy most is gigászi küzdelme. Ez a küzdelem nemzet- és honmentő munka, méltó társa annak a félszázados, szívós békés küzdelemnek, amelyet nemzetünk a közelmúltban a szegénység sorvasztó lázai közt kicsiny számával, de soha meg nem roppanó, sem nem lankadó erővel folytatott a bajok majdan lebirhatatlan légiójával szemben.

Itt, ezen a földön, hol a lefolyt fertegek után szertenéző honfi — a költő szerint — nem lelé Honját a Hazában, ahol mindenki, még az üldözött vad is adhatott hangot kinjának a rengetegben, ahol azonban — szintén a költő szerint — magát az eltiport magyarnak kisírni nem szabad: a becsületes munkával egy pusztulónak, egy elpusztultnak hirdettet népből művelt, erős és ismét jelentős nemzetet formált egyedül, mindenkitől elhagyatva, kormányától sokszor gyötörve, legtöbbször meg nem értve, a mi árva nemzetünk: a magyar.

Abban a gigászi küzdelemben nagy erősségünk az egygő lett társadalom, amely nem ismeri immár a turáni átkot; nagy erősség a nemzeti küzdelmet átértő nép, akit a félszáz éves magyar kulturális munka analfabéta népsokaságából újságolvasó művelt nemzeté formált és így válhatott ki abból, az a semmitől vissza nem rettenő oroszán légió, amely Kraszniknál, Kumarownál, Czernowitznál a sárba tiport zsarnok tetemén a felhőbe emelte az igazságot, a szabadságot és a műveltség lobogóját és amely ott Lemberg mellett az ördögök tisztereszen nagyobb ármádiájának orkánszerű rohamai között ezeket vesztve, száz szeptől kezdve, rendületlenül állt és tartotta a reáomlott keleti piszkos égboltozat elviselhetlen súlyát. Ez a munka fényes égi tünemény, amelyet a néptanítók és a sajtó munkásai együtt végeztek és ezek soha nem lankadó kitartása és kötelességtudása együtt nevelték a tiszowcei hősokeket s a lemberg martír lelkű honvédeket. Mi, akik testvéreink, gyermekeink, férjeink és ha

szükség lenne apáink véres tetemei mellett virrasztva, dicsőítjük a nagy időt, amelynek eljövételét írásk hirdették és trónörökösünk ártatlanul kiontott, égő kiáltó vére hullásának megszentelő, fejünkre freccsenő vére jelentett be, megtértünk a régi bünökből és egy égi tünemény után rohanva, feltámasztjuk a nemesebb eszmények minden oltárát.

Leszámolás Oroszországgal.

Frigyes főherceg a hadsereghez. Galiciában összeomlik az orosz offenzíva.

(A K. L. eredeti távirata.)

A M. T. I. jelenti Bécsből: A cs. és kir. hadseregfőparancsnokság a következő hadseregarancsot adta ki:

A helyzet reánk és a szövetséges német hadseregre kedvező. Az orosz offenzíva Galiciában összeomlás előtt áll. Német csapatokkal együtt az ellenséget, amely Kraszniknál, Zamoscénél, Instenburgnál és Tannenbergnél vereséget szenvedett, ismét le fogjuk győzni és meg fogjuk semmisíteni.

A frauciák ellen operáló német főerő feltartóztatlanul mélyen benyomult az ellenséges területre. Ott ismét nagy győzelem áll küszöbön.

A balkáni hadszíntéren szintén az ellenség országában harcolunk. A szerbek ellenállása bénulni kezd. Belső elégedetlenség, felkelések, nyomor és éhínség ellenségünket hátra fenyegetik, míg a monarchia és Németország csapatai egységesen és bizodalommal állanak egymás mellett, hogy a gonoszul reánk kényszerített háborút győzelmesen végigküzdjük. Ez az igazság a helyzetről.

Kihirdetendő valamennyi tisztnek, a legénységnek pedig anyanyelvén tudat adandó.

*Frigyes,
gyalogsági tábornok.*

Oroszország

Szibériából szállít katonákat.

(A K. L. eredeti távirata.)

Bukarest, szept. 30. Turn-Szeverinbe egy orosz szerzetes és egy szerb misszionárius érkezett Japánból. Ezek Oroszországon keresztül jöttek és Nisbe tartanak. Elmondották, hogy augusztus tizenötödikén hagyták el Tokiót. Nyomat se látták annak, hogy Japán csapatokat készülné szállítani szövetségeseinek, de tudják, hogy sok orosz katonát visznek Szibériából európai Oroszországba.

Auffenberg tábornok megbetegedett

(A K. L. eredeti távirata.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A sajtóhadiszállásról hivatalosan közlik: Auffenberg lovag gyalogsági tábornok, hadseregarancsnok megbetegedett. Ez a hír bizonyára általános sajnálkozást fog kelteni.

Behívják a bolgár tartalékot.

(A K. L. eredeti távirata.)

Szofia, szept. 30. Kormánykörökben a jelenlegi szolgálatot teljesítő katonaság egy kontingensét bizonylatlan időre szabadságot akarják és egyidejűleg be akarnak hívni fegyvergyakorlatra egyes tartalékévjáratokat. Ennek az intézkedésnek az a célja, hogy helyőrségi szolgálatra és az ország nyugalmának és rendjének fenntartására szükséges állományt kiégézsítsék. (Bolgár Távirati iroda.)

A perzsák megtámadták Oroszországot.

(A K. L. eredeti távirata.)

Konstantinápoly, szept. 30. Az itteni perzsa körökhöz érkezett hírek szerint, Kerbelai és Nevjei siita főpapok, akiket a perzsák legmagasabb vallási forumnak tartanak, a perzsa törzsekhez felhívást intéztek, amelyben azt mondják, hogy elérkezett a pillanat Perzsiának az orosz járom alól való felszabadítására. A Kardar-törzs vezére, Jalik Khán a a sahsevénekkel átlépte az orosz határt és Kizilagacsiknál (Lemkoran mellett) Kaspi-területre nyomult előre. (M. T. I.)

Afgán seregek az angolok és oroszok ellen.

(A K. L. eredeti távirata.)

(Konstantinápoly, szeptember 30. — M. T. I.) Itteni lapok az afgán hivatalos lapnak „Aradjuhah Barulafgan”-nak egy jelentését közlik, amely szerint az afganisztáni emir körülbelül 400,000 főből álló rendes katonaságot azzal az utasítással küldött el fivérének, Nasr-Ullah kánnak vezetésével, hogy Peschaver várost, amely India kulcsa, szállják meg. Egy másik, körülbelül 300,000 főnyi sereg a trónörökös parancsnoksága alatt Oroszország ellen vonul.

Franciaország összeomlása.

Visszavonul a francia főhadserg.

(A K. L. eredeti távirata.)

Berlin, szeptember 30. A Lokalanzeiger a nyugati harctérről a következő szenziós jelentést közli: A legközelebbi napok megfogják mutatni a franciáknak, hogy helyzetük a jobbszárnyon pillanatról-pillanatra tarthatatlannabbá válik. Remélhetjük, hogy a nagy francia hadsereg elvonulása már nem fog soká késni. Ez az elvonulás nagyon véres lesz.

Antwerpen két erődje elesett.

(A K. L. eredeti távirata.)

Berlin, szept. 30. A nagyhadszámítás hivatalos jelentése:

Az Albert városától északra és délre előnyomuló **tulnyomó ellenséges haderő súlyos veszteségeket szenvedve, visszaveretett.** A hadszíntér harcveronaláról nincsen újabb hír. Argentin táján támadásunk bár lassan, de állandóan nyomul előre. A Maas vonalának záróerődeinél nincsen változás.

Elzász Lotharingiában az **ellenesség tegnap a Közép-Vogézek táján előtört. Támadásait erőteljesen visszavetettük.**

Antwerpen előtt az ágyútűz alá vett erődök közül kettőt elpusztítottunk.

A keleti hadszínterről még nincsen különösebb hír.

Zeppelin London fölött.

A K. L. eredeti távirata.

Berlin, szeptember 30. Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség oszteni jelentése szerint az a Zeppelin, amely a **mult éjjel London fölött elrepült, Deynseben megölt egy aggastyánt. Thieltben is két bombát dobott le.** Ezek közül egy a gázművekre esett s szétrombolta annak istállóját. Két bomba Hollengennél esett le és csak csekély kárt okozott, A Zeppelin Osztende támadásai miatt több mint kétszáz oszteni lakos utlevelet kért, hogy Antwerpenbe menekülhessen.

Franktirőrök kegyetlenkedése.

(A K. L. eredeti távirata.)

(Berlin, szeptember 30.) A Wolff-ügynökség jelenti a nagyhadszámításról: Von Scherning, a hadsereg főtörzsorvososa és a tábori egészségügyi szolgálat főnöke, a következő jelentést tette a császárnak: „**Orchiesben néhány nappal ezelőtt franktirőrök megtámadtak egy kórházat.** A mikor a 35. honvédszázalójú Orchies ellen büntető expedícióra indult, minden fegyvernembeli, tulerőben levő ellenséges csapatokra bukkant és **8 halott és 30 sebesült veszteséggel volt kénytelen visszatérni.** A következő napon egy bajor utászszázalój vonult ki, amely sehul sem akadt ellenségre többé és a helységet üresen találta. **A helyszínén 20 borzalmasan megcsontított németet találtak,** akik az előző napi ütközetben sebesültek meg. A németeknek **füleit és orrát levágták,** néhánynak **szája és orra fűrészpárral volt betömve** és ilyen módon fulladtak meg. A fölött tényálladék valódiságát két francia pap aláírásával erősítette meg. Orchies egyenlővé tették a föld színével.

Az „Emden“ munkája:

ismét négy angol gőzös elpusztult.

(A K. L. eredeti távirata.)

(London, szeptember 30. — Berlinen át.) Az admirális közli, hogy az „Emden“ nevű német cirkáló az utolsó napokban az Indiai-óceánra a »Tumerico«, »King Lud«, »Riberia« és »Toyle« gőzösöket **elkobozta és elsüllyesztette, továbbá elvett egy szénszállító hajót.** Az elsüllyesztett hajók legénységét a »Gyfedale« hajó földélzete helyezte, amely hajót szintén elfogott, de azután szabadon bocsátotta. Ez a hajó az elsüllyesztett gőzösök legénységét Colomba vitte, ahová tegnap reggel érkezett meg.

Franciország vádolja szövetségeseit.

(A K. L. eredeti távirata.)

Berlin, szept. 30. A Lokalanzeiger genfi tudósítója ecseteli a lesújtó hatást, amelyet Hindenburg dicső győzelme keltett Franciaország egész lakosságában.

A Liberté cikket közölt, amelyben azt írja, hogy a pétervári kormány egész figyelmét a bécsi Stephanskirche tornyai kötik le és e közben teljesen **megfeledkezik a szövetségesek céljairól és helyzetéről és súlyos szemrehányásokkal illeti az orosz hivatalos köröket.** Ezt a cikket a vörös kerettel jelezve eljuttatták Izvolszky orosz nagykövet kezébe.

A franciák Anglia felé is gyanakodással néznek. Az utolsó minisztertanácsban Ribot pénzügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy **Anglia nagytökései egyáltalában nem részesítik Franciaországot oly anyagi támogatásban, amennyire ez elvárható volna.**

Elcsúlydott nagy angol hajó.

(A K. L. eredeti távirata.)

Róma, szept. 30. Az Italic jelenti Londonból: A tengerészeti parancsnokság hivatalosan jelenti, hogy az „**Ausztrália**“, az ausztráliai flottához tartozó nagy csatahajó, ismeretlen okból **elsüllyedt.** Az »Ausztrália« melyet 1912-ben bocsátottak vízre, 18.000 tonnás, 29.1 csomó sebességű hajó volt. Gépei 45.000 lóerejűek.

Szerbia megfenyítése.

A szerb portyázókat visszavertük.

A K. L. tudósítójának távirata.

Batajnica, szept. 30. — A szerbek vasárnap éjjel Zimonynál és hétfőn hajnalban Bozsaniánál küldték át portyázó csapatokat, melyek Szurcsinig kalandoztak el. A Szerémségben nagy nyugalommal fogadták a szerb átkeelés híreit s a Zimony körüli falvak lakossága már vissza is tért lakóhelyére.

A rövid szerb kirándulás minden nyom nélkül mult el. A vonatok, amelyek két napig csak Batajnicáig, a Zimonyt megelőző állomásig közlekedtek, már ismét betartják a menetrendet.

Szerbiai hadműveletek.

(A K. L. eredeti távirata.)

Éjszaka jelenti a »B. T.«, hogy a **monarchia seregének szerbiai offenzívája sikeresen halad előre.** A szerbeknek az a kísérlete, hogy ezt a Száván való újabb betöréssel megzavarják, teljes fiasköval járt, mert a Száván átjött alárendelt minőségű, csekélyebb számú szerb csapatot a közelben levő határvédő csapataink azonnal **kiverték az országból.**

Elfogott szerb gyalogezred.

(A K. L. eredeti távirata.)

A M. H. mitrovicai jelentése szerint a monarchia nyolcadik hadtestének csapatai a szerbiai Racánál **elfogtak egy 4400 emberből álló teljes szerb gyalogsági ezredet.**

Ugyane jelentés szerint a monarchia hadainak az **előnyomulása Szerbiában örvendetesen halad előre. A szerb főhaderő szakadatlanul visszavonul,** a monarchia csapatai üldözi.

Szerbia utolsó védelmi vonala.

(A K. L. eredeti távirata.)

Szófia, szept. 30. Nisből jelentik: **Pírot** a sebesültek ezreivel van tele. Gyógyszerekben és orvosokban nagy a hiány. Az ujonnan behívott, de még ki nem képzett katonák, mintegy hatezren, a harctérre vonultak.

A szerbek lázasan dolgoznak a Novibazár — Kragujevac — Pozserovac vonal megerősítésén, amelynek mentén nehéz tüzérséget helyeztek el. — Ez a vonal Szerbia második és utolsó védelmi vonala.

Városunk és a háború.

Sebesültek ápolása és lakosságunk.

A lóárak kifizetése.

A tegnapi közgyűlésen helyesléssel fogadott polgármesteri jelentésből közöljük a következőket:

Városunkban eredetileg a katonai tartalékház 750 sebesült befogadására volt berendezve, amelyhez járult volna a városi kórházban elhelyezendő 40 sebesült számára szükséges ágy. Közben azonban dr. Feszler György ezredorvos, korházparancsnok ur kívánságára a betegágyak számát új helyiségek átengedésével és berendezésével és egyben a Ferenc József laktanya egy részének átengedésével a katonai tartalékházak betegágyainak száma 1335-re emelkedett. Ezenkívül a Vöröskereszt Egyesület kecskeméti városi választmánya az Országos Tanitói Árvaházban 180 betegágygal létesített sebesült kórházat, melyhez még hozzászámítandó az ugyanezen egyleti választmány által a m. kir. földműves iskola, illetőleg gazdasági szakintanító végzezte területén berendezett 20 üldülő befogadására alkalmas kórház. Így városunkban a betegágyak száma közel 1600-ra szaporodott a sebesültek számára.

Nagy és igaz örömmel jelenthetem, hogy lakosságunk a mi fiainkból álló s mindnyájunkat védő hadsereg harcosaival szemben a legnagyobb előzékenységet és jóindulatot tanúsítja, melynek könnyfakasztó példáit napról-napra látjuk. A Vöröskereszt Egylet helybeli választmánya a közönség áldozatkészségének segítségével gondoskodik a sebesülteknek fehérművel való ellátásáról, katonai hatáskörbe nem tartozó téren gondozóinkról is, a lakosság ellátja őket szivarral ruhaneművel, ujsággal és olvasmányokkal, a helybeli fodrászparosok pedig elvállalták és teljesítik a sebesültek hetenként kétszer való beretváltását. Ujságot és olvasmányokat olyan bőségben állanak rendelkezésére, hogy már képes voltam az iránt is intézkedni, hogy a begyűlő olvasmányok egyrésze azon alsóausztriai kórházak részére küldessék meg, amelyekben magyar sebesültek vannak. Viszont gondoskodtam arról, hogy a nem magyar anyanyelvű sebesültek, különösen a románok, akiknek számára a helybeli lakosság olvasmányokat szolgáltatni nem tud, itt helyben szintén találjanak általuk megértett nyelven olvasmányokat. Ebben néhány erdélyi város polgármesteri kivatala volt szíves segítségemre lenni.

Amaz értesítés következtében, hogy nemcsak a városi kórház számára is fognak sebesültek érkezni, a városi kórházat a tekintetes közgyűlés előzőleg hozott határozata értelmében az úgynevezett »Cserepálya«-be, a felsőkereskedelmi és tanonciskolák helyiségébe helyeztük át, ugyanott kaptak elhelyezést a városi kórház rendes beteget is, hogy ezáltal az adminisztrációs költségeket csökkentjük és az orvosi szolgálatot megkönnyítsük, mely annál teresebb, miután tiszti orvosaink megfogyott létszáma és megszorodott teendői dacára katonai kórházakban is segítenek a sebesültek megfelelő orvosi ellátásában. Hogy a kórháznak ily módon történt áthelyezése már mennyire szükséges volt, mutatják az országban több helyen fellépett koleraesetek, amelyek esetleg hamarosan szükségessé tehetik a még a régi helyén maradt járványkórháznak

a közgyűlésileg megállapított terv értelmében a Sörházaktanyába való áthelyezését.

A katonai használatra átvett lovak és egyéb szállított eszközök és tárgyak árának melőbbi kifizetése, igen nagy vidéke lévén lakosságunknak, miután az újságok híradásai szerint az országban a kifizetések már itt-ott megkezdődtek, e hó 16-án Budapestre utaztam, hogy a m. kir. pénzügyminiszteriumban a mi gazdánk részére is a kifizetés melőbbi megtörténtét biztosítani igyekezzem. Ez alkalommal arról győződtem meg, hogy gazdáinknak amaz általam történt kéréme, hogy a kifizetés a m. kir. adóhivatal útján történjék, a kifizetést késlelteti, a kérelmet visszavontam annál inkább, mert azokat az érdekeket, amelyek a kir. adóhivatal útján való kifizetést kívánták, más úton is sikerült biztosítanom. Nevezetesen eljártam a m. kir. posta- és távírda vezérigazgatóságánál és a budapesti kerületi igazgatóságnál, mindkét helyen sikerült kieszközölnöm, hogy a postatakarékpénztári utalványlapok kézbesítése s ugyanakkor a kifizetés is a városházán, a városi tisztviselői közreműködése mellett történjék, minél fogva a lakosság pénzéhez egy fáradsággal és könnyebben fog hozzájutni.

A m. kir. pénzügyminiszter urnál olyan előzékenységre találtam, hogy miután a kérelmet visszavontam, még aznap, tehát 16-án rendeletileg intézkedett a kifizetésnek, illetőleg az utalványozások sürgetős elintézésére végett s erről szóló értesítését a szóbeli tárgyalásra való hivatkozással már e hó 18-án megkaptam, 20-án megérkezett a budapesti posta- és távírdaigazgatóság értesítés is, minek folytán a helybeli kir. postahivatal vezetője nálam jelentkezvén, a módokatok vele szóbelileg megbeszéltem. 22-én és 24-én pedig már értesítést kaptam arról, hogy a jelzett napokon egy-egy kimutatás, összesen 100,000 korona értékben a postatakarékpénztárhoz az utalványozás eszközése végett már áttétetett. Ez alapon remélhető, hogy a kifizetés a jövő héten mindazokra nézve, akik lakásukat a m. kir. adóhivatalnál kellő időben bejelentették, — megtörténhetnek

Adományok a sebesült katonáknak.

Legutóbbi közlésünk óta az alant felsoroltak adakoztak a sebesülteknek: Lakatos Ambrusné 50 embernek, Dömötör Sándor 70 embernek, Jeney Pálné 20 embernek vacsora, Sipos Ferencné 35, Fispán Mórné 50 embernek uzsonna, Kardos Dezsőné 150 drb szappan, özv. Sikari Kovács Józsefné 1 nagy kosár pogácsa, Weisz Mór 50 embernek, Springer Samu 75 embernek kompót, kalács és cigaretta, Tatay Jenőné 40, Szél Elekné 30 embernek vacsora, Cs. SzabóMényhértiné, dr. Kecskeméti Lajosné 30—30 embernek uzsonna, Kemény Pálné és Simon Jenőné 100 embernek kompót, kifli, szalonna, özv. Danics Józsefné, Tóth Istvánné (Losonci-utca) 30—30 embernek, Kohn Béla 110, Szőke Kovács Endre 50 embernek, Goldman Ferencné 25 embernek uzsonna, Gyalóky Sándorné, Nyul Pálné 30—30 embernek vacsora, özv. Szombati Istvánné, Fehér Dávidné, Mészáros Jánosné 40—40 embernek, Schimmerl Manoné 60 embernek, Dékány Imréné, Uffholz Józsefné, Kerekes Sándorné 30—30 embernek uzsonna, dr. Hegedűs Ferencné és Wagner Andrásné 100 embernek, Gróber Mátýásné 20, Zaboritzky Ferencné 120 embernek vacsora, Kérészy Lajosné 40 embernek uzsonna, többen névtelenül 120 embernek, ismét névtelenül 80 embernek vacsora, Bóka Gyuláné 50, Hantos Lászlóné és Virányi Lajosné 50, Gaál István, Kardos Dezsőné 50—50 embernek, Zsoldos Mária és Takács Erzi 20 embernek, Bóka Péter 40 embernek, Kardos Sámuel 140 embernek, Goitein Jónás 40, Bartha Gergelyné 100 embernek uzsonna, özv. Szűcs Lajosné és Dombrádi Dezsőné 50 embernek, Deák Sándor 40 embernek vacsora, Jeney Vilmos 44 embernek vacsora és 10 pár papucs, Szűsz Jakab 170 embernek szalonna, Gyurász Viktor és Polgár Juliánna 400 drb cigaretta, Révay László 1 nagy üveg befőtt és 5 kótet (Gartenlaube) könyv, özv. Zsigmond Antalné 26 embernek, Francsek Józsefné 50 embernek va-

csora, Gyórfy Balázs 4 nagy kosár alma. Az áldozatkész nemes szívű adakozóknak hálás köszönetünket fejezzük ki. Adományokkal a szegény sebesülteknek elviselhetőbbé teszik szenvedéseiket, kik tapasztalván a közönség szeretetét, ennek hírével foglyagyalant magukkal viszik a táborba is, hol terjesztve ujerőnyernek katonáink küzdelmeikhez. A jó Isten áldása kísérje az áldozatkész közönség és harcoló katonáink útjait.

A Vöröskereszt Egylet Elnöksége.

A háború költészete.

A mai viharos történelmi idők sok témát s ihletet szolgáltattak a poeta-lelkeknek. A nap eseményeinek, az itthonvalók lelkesedésének, a hadbavonultak vitézségének rengeteg megéneklője támadt. A szerkesztőségi posta garmadával hozta a harci fohászokat és riadókat, lelkesebbnél-lelkesebb tábori dalokat. Nem mint a legjobbakat, hanem mint legjellemzőbbeket közöljük mai számunkban az alábbi két verset. Az első, melyet a református főgimnázium egyik alsóbb osztályú tanulója írt, így hangzik:

Himnusz.

Még a nap is szebben ragyog,
Szebben fénynek a csillagok
Madárdaltól vig az erdő,
Unnepet ad a Teremtő.

Mert a magyar fegyverekre
Dicsőség jár, mint régente,
Mert az Isten velünk harcol
S hadunk mindennekkel dacol.

Mintha Árpád feltámadna
S Attilával párosulva
Lenyujtana hősi kardját,
Hogy segítse ivadékat.

Isten velünk, ki ellenünk?
Mond az irás s szava való
Mert Istentől megsegítve
Diadal száll seregünkre.

Még a nap is szebben ragyog
Szebben fénynek a csillagok
Madárdaltól vig az erdő
Győzelmet ad a Teremtő.

E második verset egy az orosz ellen harcoló földünk küldötte hozánk:

Levél a viztula mellől.

Majd ha kivirul a győzelem virága,
ha piros lesz szirma s édes az illata,
ha ezer ajkon háladással hangzik
s légy folyamank partján dicső ének zendül,
ha majd a hősökkel ezrek lobbogózzák
s a nemzet diadal-tort iszik
s házaikban buzgó munka zsendül
s megálják a béke olajját:
akkor visszajövök.

Majd ha a kopár orosz föld megnyílik
s megissza a vad hordák büs fekete véret
s rom muszka-várakat magyar zászló díszít
s szabad muzsik köszönti magyarok seregét
s lengyelek ünneplik a szabadító órát
s keblükre szorítják a magyar katonát,
ha meghal a zsarnokság s új élet születik,
hazugságon győz az erő, bús kétségen a hit,
akkor hazajövök.

De most jó anyám, nejem, gyermekem,
még szól az ágyu, villan a puskatűz,
most csak ennyit írok: harcolok,
higgyetek, bizzatok, imádkozzatok,
akkor hazajövök.

A torpedónaszád.

Nyilsebesen, örült gyorsasággal szokik a keskeny és nyulánk, barátságatlanul fekete jármű az áradaton. Két vastag, sűrű fekete füstoszlopot hagy maga mögött; tájékozva ágaskodik az orrára a tenger árja és hatalmas hullámokat ver a hajósodorbán. Aki először lát torpedónaszádot siklani, még pedig viharban és borús időben, annak úgy emléik, mintha kísértet-hajó volna, bármennyire is modern, a tengerészet technikájának minden tapasztalatával elkészített vasjarműnek is látszik.

Ha a tengeralatti naszádon való veszedelmes szolgálattól eltekint az ember, akkor a tengerészéinél nincs nehezebb szolgálata, mint az, amelyet a torpedónaszádon kell teljesíteni. Itt, a félelmetes szorosságban az ember ugyszólván mellékes és akadály; a gép minden és csak az ő szolgálata az ember életének célja a fedélzeten. A rendelkezésére álló terület rendkívül szűk; az a hely, amelyet a gépek és a kazán és egyéb technikai berendezések szabadon hagy-

nak, az első sorban a szén és az élelmi szerek számára szükséges. Az embereknek meg kell elégedniök azzal a kis hellyel, amely a hajó elején akad, amelyet villamos világít meg ugyan, azonban bárminek, csak kényelmesnek nem nevezhető. A helyiség mindkét oldalán fapad húzódik végig. Az asztalok a földén lógnak s csak akkor eresztik le őket, amikor szükség van rájuk. A földélen vannak azok a függő zsákok is, amelyeket alvás céljára használnak a legénység. A helyiségek oly alacsonyak, hogy a járattal ember beleüti a fejét a földémbé. A földéltől a torpedó belsejébe keskeny vaslépcső vezet. A lyuk, amelyen levet, oly szűk, hogy kövér ember nem férne át rajta. A gépkatrészek utvetzőjén át egy keskeny vaskorlással ellátott, megörögített folyosó vezet, amelyen a gépezet tartózkodnak. Mert sebes menésnél, vagy ha a tenger nyugtalan, könnyen ki van téve az ember annak a veszedelemnek, hogy beleeshetik a mozgó gépek közé. A teljes gőzzel való dolgozó gépek dübörgése, katfogása, zugása elfolyt minden hangot, szót és ezért a parancsokat nem szájról-szájra adják vagy hallócsővel közvetítik, hanem távíró segítségével, amelynek minden parancsra külön jele van.

A régi parti torpedónaszádokkal szemben a mai tengerjáró torpedónaszádok tiszteltremelő járművek. Az egész technikai berendezés összehasonlíthatatlanul komplikáltabb lett és sokkal nagyobb legénységre van szükség, mint régente. A rendelkezésükre álló hely aránylag még kisebb, mint a régi apró naszádokra volt. Ezért nehéz megmenteni katasztrófa esetén a hajó belsejében összezsúfolt legénységet. Ha a naszád gyorsan süllyed, a legénység még a földéltet sem juthat.

Telefon 141 **NAPI HIREK.** Telefon 141

Szerkesztőség és Kiadóhivatal I. k. Arany János-utca 8.

Naptár: 1914. év, október hó 2., péntek. — Róm. kath.: Leodegár. — Protestáns: Leodegár. — Görög-orosz: 1914. év. szeptember hó 19., Trofim vt. — Izraelita: 5675 év. Thisi 12. — Napkelet 6 óra. — Napnyugtá 5 óra 38 perc. — Napphossa 11 óra 38 perc. — Holdkelte 4 óra 55 perc, délután. — Holdnyugta 3 óra 55 perc, éjjel. — Holdtölte október 4-én, 6 óra 59 perc, reggel.

Időjárás: A központi meteorológiai intézet Kecskemétre érkezett jelentése szerint a következő idő várható: Változékony, hűvös, helyenként — főleg keleten — csapadék.

— **Személyi hír.** Dr. Némethy Károly belügyi államtitkár, Pekári Ferencnek a belügyminiszterium államrendészeti osztálya vezetőjének kíséretében a mai napon városunkba érkezett.

— **Évforduló.** Október 2-án ötven éve, hogy meghalt Madách Imre, egyike a legnagyobb magyar költőknek és a legnagyobb magyar filozófusoknak. Gázsi alkotása: »Az ember tragédiája« fölödt elmerengve, önkénteien párhuzamként is elméinkbe ötlük az emberiség most lezajló legvéresebb tragédiája. Ebben a nemzeti életünk sorsfordító pillanatban igazabbnak érezzük mint valaha a költő jósigéjét, mely egyedül buzdításunk, vigaszunk és reményünk: »... Ember küzdj és bizva-bizzál!«

— **A moratórium meghosszabbítása.** A miniszterium a »Budapesti Közlöny«-nek október 1-seji számában közzétette a moratórium meghosszabbításáról szóló rendeletét.

— **Adakozások.** A hadbavonultak családtagjainak felségélyezésére újabb adakoztak a polgármesteri hivatalnál: Kecskeméti Fűszerkereskedők Egyesülete 100 K, Bartos Józsefné 10 K, Antal Mihály (Mén-telek) 2 K, Német Dömötör (Koháriszent-lőrinc) 5 K, gyűjtőszekrényekben találtott 42 fillér.

— **A háború a moziban.** Tegnap este kezdte meg a városi mozgóképszínház az aktuális háborús filmek előadását és ezután is minden héten egy-egy sorozatot fog bemutatni. A megjelent közönség élvezettel szemlélte a sikerült mozgófelvételeket és elismeréssel adózott a direktciónak vállalkozásáért. A háborús filmek előadását ma megismétlik.

— **A kolera.** Hivatalos megállapítást nyert, hogy az északi és déli harctérről hazatérő sebesült katonáink és a sátoráborokba elhelyezett foglyok közt kiütött az ázsiai kolera és már több áldozatot követelt. *Teljes megnyugtató közölgük, hogy a közönségnek semmi aggodalomra nincs oka.* A szükséges övintézkedések megtételtek, a betegek kellőleg el vannak szigetelve s a fertőtlenítés folyamatban van. Nálunk nem fordult még elő betegedés; az idegenből visszatért gyermekeink is jó egészségnek örvendenek. De mindenestre ajánlatos, hogy különösen a kis gyermekek — de a felnőttek is — minél többször mossák meg kezeiket napközben, dolguk végeztével szappannal, hogy az étkezés alkalmával holmi kóbor bacillus a gyomorba ne juthasson.

— **A termésért.** Kovács Béla nyug. gazdasági intézeti igazgató ma a bécsi polgármesternek a földbirtokosokhoz intézett felhívását a városnak megküldvén, javasolta a városnak, hogy hasonló értelmű hirdményt és felhívást tegyen közzé. Amint olvasóink emlékeznek, polgármesterünknek ily irányú felhívását a tanítókhöz és gazdakörökhöz mi már három héttel ezelőtt közöltük s így a javaslat későn jött, mert mi a bécsi polgármestert e tekintetben már megelőztük.

— **Prémét a katonáknak.** Az Országos Hadsegélyző Bizottság az elmúlt napokban az összes lapok után felhívást tett közzé, hogy a közönség a hadsereg részére készíthető keztük céljaira prémeket adományozzon. Tekintettel azonban arra, hogy ez ideig a közönségnek ily irányú áldozatkészsége csekély mértékben nyilvánult meg, a bizottság a főispánok után ismételt felhívást intézett az ország lakosságához, hogy bármilyen prém — akármi-lyen állapotban van is — adományozzon a katonaság részére készíthető keztük céljaira. Reméljük, városunk lakosságának áldozatkészsége ezek után örvendetes módon fog megnyilvánulni és nem engedik, hogy harcosaink szűkében legyenek meleg keztüknek. A prémadományokat Garzó József levéltáros (Városháza) veszi át.

— **A gazdák és a hadseregszálítás.** A Szegei Gazdasági Egyesület a honvédelmi miniszterhez intézett felterjesztésében arról panaszkodik, hogy a hadseregnek vágómarhával való ellátásánál a kiskgazdák és azok szervezetei mellőzik. Pedig a kiskgazdák hadbavonulása következtében sok helyen hiányzik a jószággonozó s így a kiskgazdaságokban a rendesnél több vágómarha van eladó. Ennek a mellőzésnek az a következménye, hogy az ügynökök a kiskgazdától csekély áron összevásárolják a vágómarhát és a polgári hasznót messze meghaladó nyereséggel adják el a hadseregnek. Megállapítja a felterjesztés, hogy az egyes gazdasági egyesületek igen nagy szállítóképességet tudnának kifejtetni s ezen szervezetek után az egész vágómarhaszükséglet fedezhető volna, amiért is felkéri az egyesület a minisztert, hogy a csapatellátó közegeket utasítsa arra, hogy a vágómarhaszükségletet a gazdasági egyesületek után szerezzék be. A földmivélsügyi minisztert pedig az egyesület arra kéri, hogy közbenjárására a hadsereg borszükséglete közvetlenül a gazdától szereztessék be a gazdasági egyesületek és a borértékesítő szövetkezetek után.

— **Vasutfredukció.** Értesítjük a közönséget, hogy a vonat mai naptól kezdve további intézkedésig a fülöp-szállási vonalon csupán Ágasegyházig közlekedik.

— **Hadi Hitebank felállítása.** Az Országos Hadsegélyző Bizottság pénzügyi albizottsága Szél Kálmán elnöklésével tartott legutóbbi ülésén a Wekerle Sándor által indítványozott Hadi Hitebank szervezéséről tanácskozott. A különféle vélemények között megállapodás jött létre abban a tekintetben, hogy egy Hadi Hitebank felállítása szükséges s hogy ez az intézmény központiilag szervezendő, úgy azonban, hogy a vidéki pénztézetek után a vidék hitel-szükségleteinek kielégítéséről is gondoskodás történjék. Wekerle Sándor indítványára Szél Kálmán elnök bizatott meg, hogy a bizottság által tervezett hozzájárulások és a részletek megvitatása végett az ebbe az akcióba bevonandó nagy fővárosi pénztézeteket értekezletre hívja össze. A bizottság Ullmann Adolf vezérigazgatót kérte fel az előzetes tervek kidolgozására, amelyet a bizottság legközelebbi ülésén fog vita tárgyává tenni.

— **A francia ipari termékek ellen.** Az a minden kritikán aluli magatartás, melyet a franciák kedves orosz szövetségeseik kedvéért a védtelen magyarok, osztrákok és németek irányában tanúsítottak, immár mind a három nemzetben megteremtette a visszatorlás gondolatát. Magyarországon, de főképpen Budapesten minden ellen irtóháborút indítottak, ami francia. A különféle francia elnevezésű mulatók hamarosan megváltoztatták a fővárosban neveiket, a francia pezsgő, a francia olaj, a francia konzerv, de végül a hölgyek jóvoltából a francia divat is elvesztette azt a varázsát, melylyel eddig lenyűgözve tartotta a lelkeket. Egy dolgot azonban szinte mindnyájan elfelejtettek bojkott alá venni s ez a — francia cognac, holott talán ez lenne a legkönnyebb dolog. A borból párolt italt a technika vívmányai következtében ma már Magyarországon és különösen Fiumében sokkal jobb minőségben készítik, mint akár a legelső francia gyárakban. Az »Adriaticae Cognac Lepároló Részvény-Társaság Fiume forgalomba hozott borparlata »Fiume Cognac Medicinal« név alatt minden jobb csemegeáru és italmérő üzletben kapható. Az »Adriaticae« fiumei győgykonyakja azonfelül hogy jobb a francia gyártmányoknál, tetemesen olcsóbb is. Talán eddig az is volt a legnagyobb hibája, hogy olcsóbb volt a franciánál. Végre megtört a varázs és a magyarok csak fiumei cognacot fognak fogyasztani.

Csak a Kecskeméti Lapok ad teljes tudósítást a háborúról!

Ányakönyvi kivonat.

Szeptember 30.

Születések: Zsitva Judit ref., Kobela Erzsébet Julianna rk. Kása Zsuzsanna ref., Pandó Mihály rk., Lajos Mária Viktória rk., Nagy Anna Mária rk.

Halálozások: Dobosi Károlyné Tál Ilona rk. 33 éves, Ferenczi Ilona rk. 4 hónapos, Bánóczi Pál rk. 1 éves, Fehér Alajos rk. 54 éves, Hatvani János rk. 17 hónapos, Juhász Ferenc ref. 2 hónapos, Fehér Mária ág. h. ev. 84 éves. Kerekes Julianna 77 éves, Márti Mihály 40 éves.

Házasságok kötöttek: Eördög Gyula ág. h. ev. és Muraközi Julianna ref.

Tisztelettel értesitem

Szentkirály, Borbás, Urrét, Szentlőrincz és Alpár puszták lakosait, hogy szentkirályi malmomban éjjel-nappal őrölk jutányos áráért. Tüzelő-anyagban és molnárokban nincs hiány. Kiváló tisztelettel: Szentkirályi Tóth Vince malomtulajdonos.

Kiadó úrilakás.

IV. tized, Kaszap-utca 4. sz. alatti házban egy úrilakás, mely áll 4 utcai szoba, konyha, speiz, pince és üvegezett folyosóból, villanyvilágítással, folyó évi november 1-ére kiadó. — Értekezhetni ugyanott Gy. Papp József építőmesterrel. 10703

Bortermés-eladás.

Kecskemét város szikrai szőlőtelepének ez évi bortermése, mintegy 1500—2000 hektóliter nyilvános árverésen eladatik.

A nyilvános szóbeli árverésre határnapul 1914-ik évi október hó 8-ik (csütörtök) napjának délelőtt 10^{1/2} órája, a gazdasági osztály hivatalos helyiségébe kitzetetik.

Bánatpénzül az árverést megelőzőleg 5000 korona teendő le.

Az eladási feltételek a város gazdasági ügyosztályában megtudhatók, kívánatra postán is megküldetnek.

Kecskemét, 1914. évi szept 28-án.

A város gazdasági osztálya.

Két diáknak lakás kiadó; s egy új cimbalom eladó

III. ker., Fráter-utca 12. szám alatt. 10651

Kiadó lakás.

A Béla-utca 4. szám alatti sarokház, mely áll: 4 szoba, nagy üveges előszoba, cseléd-szoba, konyha, speiz, kamra, istálló, pince, kis kert és baromi-udvarból, folyó évi november elsejére bérbe kiadó, esetleg azonnal is elfoglalható. — Értekezhetni dr. Révész Bence ügyvédnél, Nagykőrösi-utca 18. szám alatt. 10684

Eladó, esetleg kiadó ház.

III. ker., Losonczy-utca 17. számú, Sarközy-féle sarokház, melyben van 5 szoba, 3 konyha, kamrák, élesztár és jó pince, kövezett udvarral, kedvező fizetési feltételekkel eladó; esetleg azonnal bérbe kiadó; értekezhetni özv. Muraközy Pálné tulajdonossal, Vásári-nagy-utca 11. sz. 10214

Eladó földbirtok.

Özv. dr. Gály Dénese né és gyermekei várostól-gátéri 30 holdnyi földbirtoka szabadkézből eladó. A vételhez kevés részpenz is elegendő, mert a vételár nagy részben csak a moratorium után kell fizetni, igen kedvező fizetési feltételek mellett. Az ingatlan olcsó földhitelintézetű kölcsön terhel, mely átvethető volna. Az érdeklődőknek felvilágosítást ad dr. Szabó József ügyvéd, Arany János-utca 7. szám. (Régi Pócsy-féle ház.) Telefon: 270. 10686

Elsőrendű pergetett és lépes méz eladó Sántha Lajosné méhészetében, a Műkert átellenében. 697

Az általánosan kedvelt egyedül égvényes

kénes Parádi

természetes forrásvíz

nemcsak kiváló üdítő ital, de biztos gyógyszere is a bél, hólyag, légső és gyomorhorútoknak. — Friss töltésben kapható: Nyirády László fűszer- és csemege-kereskedésében.

Eladó nád és rőzse.

Beisnyír 14. szám alatt 300 kéve nád és 700 kéve rőzse a Tassi-féle birtokon eladó. Értekezni lehet Bencsik Boldizsár-néval, Damjanich-utca 1. szám alatt. 10688